บทที่ ๔

ความแตกต่างด้านการตายตามลักษณะทางประชากร

การศึกษาความแตกต่างด้านการตายตามลักษณะทางประชากร ได้แก่ การศึกษาความแตกต่างด้านอายุ เพศ และสถานภาพสมรส สำหรับความแตกต่างด้านอายุจากการศึกษาในประเทศต่าง ๆ มีดังนี้

ก. อายุ

ในประเทศฮังการี จากข้อมูลปี ค.ศ.๑๙๖๙ พบว่า ในทุกร้อยคนของการตายจะมีการตายของทารก ๕ คน ในขณะที่การตายของเด็กอายุ ๑ – ๑๔ ปี มีเพียงร้อยละ ๑ ส่วนการตายของประชากรวัยสูงอายุมีมากถึงร้อยละ ๗๖ ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับแบบแผนการตายตามกลุ่มอายุของประเทศทั่วโลกที่มีอัตราตายในวัยเด็กสูง และสูงมากในวัยสูงอายุ [๑] และเช่นเดียวกับประเทศออสเตรีย ปี ค.ศ.๑๙๗๐ – ๗๒ พบว่าอัตราตายตามหมวดอายุของประชากรตั้งแต่อายุ ๐–๑ ปี ถึงอายุ ๘๐ ปีขึ้นไป มีลักษณะเป็น U - shape distribution กล่าวคือ โอกาสที่จะตาย (probability of death) ของทารกค่อนข้างสูง (๒๓.๘ ต่อพัน) โอกาสที่จะตายต่ำสุดในทั้งเพศชายและเพศหญิงพบที่อายุ ๑๑ ปี และกลับสูงขึ้นในระดับกลางที่อายุสิ้นสุดของวัยรุ่น (ในเพศชายสิ้นสุดที่อายุ ๒๐ ปี เพศหญิงอายุ ๑๖ – ๑๙ ปี) จากนั้นในช่วงอายุ ๒๗ – ๒๘ ปี ในเพศชายและ ๒๑ ปี ในเพศหญิงมีการลดต่ำลงมาอีกครั้งหนึ่ง

---

[๑] Egon Szabady, The Population of Hungary (n.p.,1974) pp.39-40.

และหลังจากนั้นโอกาสที่จะตายก็สูงขึ้นอย่างสม่ำเสมอตามอายุที่มากขึ้น [๑]

ในประเทศกรีก จากข้อมูลปี ค.ศ.๑๙๗๒ พบว่า มีการตายของทารกและเด็กค่อนข้างสูง (๒๙๖๐.๑ ต่อแสนคน) และสูงเป็นอันดับที่ ๒๒ ของกลุ่มประเทศยุโรปด้วยกัน (อันดับที่ ๑ อัตราต่ำสุดอันดับที่ ๒๗ สูงสุด) ในขณะที่การตายของประชากรที่เป็นผู้ใหญ่ (adult mortality) ของกรีกมีอัตราต่ำสุดในยุโรปและในโลก จะเห็นได้จากการตายของกลุ่มอายุ ๓๕ – ๔๔ ปี เป็น ๑๕๑.๒ ต่อแสนคน ซึ่งจากข้อมูลนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่า อายุขัยโดยเฉลี่ยของชาวกรีกอายุ ๓๕ ปี จะมีอายุยืนยาวที่สุดในยุโรป (มีอายุขัยสูงกว่า ๔๐ ปี ในขณะที่ประเทศยุโรปอื่น ๆ ต่ำกว่า ๔๐ ปี) [๒]

สำหรับการตายตามอายุของประชากรไทย เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๗ นั้น พบว่า ร้อยละ ๒๘.๗ ของจำนวนการตายทั้งหมดของเด็กอายุต่ำกว่า ๑ ปี เป็นทารกที่ตายก่อนจะมีอายุครบ ๒๘วัน และที่น่าสนใจก็คือ ร้อยละ ๘๖ ของทารกที่ตายก่อนจะมีอายุครบ ๒๘ วันนั้นเป็นทารกที่ตายก่อนจะมีอายุครบ ๗ วัน ส่วนการตายในอายุอื่น ๆ ทั้งปี ๒๕๑๖ และ ๒๕๑๗ อัตราตายจะลดต่ำลงจากอายุ ๑ – ๔ ปี จนถึงอายุ ๑๐ – ๑๔ ปี แล้วค่อยสูงขึ้นอีกในอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี เรื่อยไปจนสูงสุดในอายุ ๘๕ ปี และมากกว่า ส่วนในระยะ ๕ ปี ระหว่างปี ๒๕๑๓ – ๒๕๑๗ นั้น อัตราในหมวดอายุต่าง ๆ

---

๑ Peter Findl and Heirnold Helzmanovaki, The Population of Austria (Vienna : Australian Central Statistic Office,1977) pp.53 -55.

๒ Dimitrois Trichopoulos and Others, The Population of Greece (Athen : University of Athen Medical School,1974)p.25.

ก็ทำนองเดียวกัน [๑]

ข. เพศ

ความแตกต่างด้านการตายตามเพศนั้น จากแบบแผนการตายตามเพศของประเทศต่าง ๆ พบว่า อัตราตายในเพศชายจะสูงกว่าเพศหญิง ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยในประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ในประเทศเดนมาร์ก จากการศึกษาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๔๐ – ๑๙๗๕ พบว่า อายุขัยโดยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของเพศชายสูงกว่าเพศหญิงโดยตลอด และอัตราตายของทารกต่อการเกิดมีชีพพันคนของเพศชายก็สูงกว่าเพศหญิงโดยตลอดเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ในปี ค.ศ. ๑๙๗๔ และ ๑๙๗๕ อัตราตายของทารกเพศชายเท่ากับ๑๔ และ ๑๒ ต่อเด็กเกิดมีชีพพันคนตามลำดับ ส่วนทารกเพศหญิงมีอัตราตายเท่ากับ ๑๐ และ ๙ ต่อพันตามลำดับ สำหรับการตายตามหมวดอายุอื่น ๆ นั้น พบว่า ในปัจจุบัน อัตราตายของเพศหญิงต่ำกว่าเพศชายในทุกกลุ่มอายุ ซึ่งในอดีตในช่วงปี ๑๘๔๐ – ๔๙ ถึง ๑๙๒๑ – ๒๕ อัตราตายของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้เพราะการตายอันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์และการคลอดบุตร [๒]

อัตราตายตามเพศก่อนปี ๑๙๖๓ ของประเทศศรีลังกาก็เช่นเดียวกับอินเดียและปากีสถาน กล่าวคือ อัตราตายของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ซึ่งแตกต่างกับแบบแผนการตายของประเทศส่วนใหญ่ หลังจากปี ๑๙๖๓ เป็นต้นมา แบบแผนการตายตามเพศเริ่มเปลี่ยนแปลงมาเหมือนกับประเทศส่วนใหญ่ คือ อัตราตายของเพศหญิงต่ำกว่าเพศชาย ในปัจจุบันจากข้อมูลปี ๑๙๗๑ พบว่า อายุขัยโดยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด

---

[๑] กระทรวงสาธารณสุข, สถิติสาธารณสุข ๒๕๑๖ – ๒๕๑๗, หน้า ๒๖,๓๑.

[๒] Otto Anderson, Population of Denmark (Denmark : Andels-bogtrykkeriet i Odense, 1977) pp.38-39.

เกิดของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ๒.๕ ปี อัตราตายอย่างหยาบของหญิง (Female Grude Death Rate) เท่ากับ ๗.๕ ต่อพัน ของเพศชายเท่ากับ ๑๐.๒ ต่อพัน สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการตายตามเพศก็คือ การลดอัตราตายของมารดาได้เป็นอย่างมากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ส่วนการตายในกลุ่มของเด็กอายุ ๑–๔ ปี และ ๕–๙ ปี ที่ในอดีตมีการตายของเด็กเพศหญิงมากกว่าเพศชายนั้น น่าจะเป็นเพราะระบบความนิยมหรือการเลือกบุตรเพศชายมากกว่าเพศหญิง อันเป็นลักษณะเฉพาะของสังคมบางสังคม สิ่งที่น่าสังเกตคือ ถึงแม้ว่าการตายของเพศหญิงอายุมากกว่า ๑ ปี จะสูงกว่าเพศชาย แต่การตายในกลุ่มอายุต่ำกว่า ๑ ปีนั้น กลับพบว่า อัตราการตายของทารกเพศหญิงต่ำกว่าเพศชาย ซึ่งยืนยันแบบแผนการตายตามเพศของประเทศส่วนใหญ่ที่ว่า อัตราตายของทารกเพศหญิงต่ำกว่าเพศชาย [๑]

ในประเทศยูโกสลาเวีย พบว่า มีความแตกต่างด้านการตายตามเพศ กล่าวคือ มี male excess mortality อย่างเด่นชัดเหมือนกับประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย เช่น จากข้อมูลปี ค.ศ. ๑๙๗๑ พบว่า อัตราตายของเพศชายต่อเพศหญิงเมื่อแรกเกิดเป็น ๑๙๗.๑ ต่อร้อย กลุ่มอายุ ๒๐ – ๒๔ เป็น ๒๒๘.๖ ต่อร้อย ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุดของทุกอายุ และอัตราตายของทุกอายุรวมกันเป็น ๑๑๔.๘ ต่อร้อย [๒]

ในประเทศสาธารณรัฐเยอรมันนี จากการศึกษาในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ พบว่าอัตราตายของเพศชายสูงกว่าอัตราตายของเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุและทุกสาเหตุของการตาย นอกจากนั้นอายุขัยโดยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของเพศชายยังต่ำกว่าของเพศหญิง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลปี ค.ศ. ๑๙๕๐ พบว่า อายุขัยโดยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของเพศ

---

[๑] United Nations, Population of Sri Lanka., Country Monograph Series No.4.(Bangkok.n.p.,1976) p.141.

[๒] Institue of Social Science, The Population of Yugoslavia (Belgrade : Demographic Research Center,1974)p.23.

เพศหญิงเป็น ๖๘.๕ ปี สูงกว่าเพศชาย ๖.๓ ปี และอายุขัยโดยเฉลี่ยที่อายุ ๓๕ ปีของหญิงเป็น ๔๑.๒๕ ปี ในขณะที่เพศชายมีเพียง ๓๖.๑๔ ปี [๑]

ในประเทศฮังการี จากการศึกษาอายุโดยเฉลี่ยเมื่อตาย (average age at death) ของเพศชายและเพศหญิงตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๔๘ – ๑๙๗๒ พบว่า อายุโดยเฉลี่ยเมื่อตายของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งสองเพศ เช่น ในปี ค.ศ. ๑๙๔๘ อายุโดยเฉลี่ยเมื่อตายของเพศหญิงเท่ากับ ๕๑.๗๑ ของเพศชายเท่ากับ ๔๖.๘๔ ปี ในปี ๑๙๖๕ ของเพศหญิงเท่ากับ ๖๗.๔๗ ปี ของเพศชายเท่ากับ ๖๒.๗๘ ปี และปี ๑๙๗๒ ของเพศหญิงเท่ากับ ๖๘.๖๓ ปี ของเพศชายเท่ากับ ๖๓.๒๔ ปี เป็นต้น ความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องอัตราตายนั้นได้เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ ๒๑ จากการศึกษาค่าอายุขัยโดยเฉลี่ยที่อายุต่าง ๆ พบว่า อายุขัยที่อายุ ๒๑ ปี ของเพศหญิงและเพศชาย เท่ากับ ๕๔.๔๔ ปี และ ๔๔.๔๑ ปี ที่อายุ ๔๑ ปี เท่ากับ ๓๕.๑๗ และ ๓๑.๔๙ ปี และที่อายุ ๖๑ ปี เท่ากับ ๑๘.๑๓ ปี และ ๑๕.๑๖ ปีตามลำดับ [๒]

ในประเทศออสเตรียพบว่ามี male excess mortality สูงขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา และในช่วง ๗ ปี ที่ผ่านมาจนปัจจุบันก็ยังคงพบว่ามีการตายในเพศชายมากกว่าเพศหญิง เช่น จากข้อมูลปี ๑๙๗๑ – ๑๙๗๒ พบว่า

---

[๑] Schubnell, The Population of the Federal Republic of Germany (Wiesbalden : Federal Institue of Population Research, 1974) p.25.

[๒] Egon Szabady, The Population of Hungary , pp.38,45,47.

อัตราตายของเพศชายสูงกว่าเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ เช่น การตายของทารกเพศชายสูงกว่าเพศหญิง ร้อยละ ๓๒ อายุ ๑–๔ ปี สูงกว่าร้อยละ ๑๙ อายุ ๒๑ – ๒๔ ปี สูงกว่าร้อยละ ๒๘๗ ซึ่งสูงที่สุด แสดงว่าโอกาสที่จะตายของเพศชายกลุ่มอายุนี้มีมากเกือบ ๓.๕ เท่าของเพศหญิง เมื่ออายุสูงขึ้น male exocess mortality ลดลงแต่ก็ไม่หมดไปทีเดียว ดังจะเห็นได้จากค่าอายุขัยโดยเฉลี่ยที่อายุต่าง ๆ พบว่าอายุขัยเมื่อแรกเกิดของเพศชายและเพศหญิงเท่ากับ ๖๖.๖ และ ๗๓.๗ ปี ตามลำดับ อายุขัยที่อายุ ๘๐ ปี เท่ากับ ๕.๓ และ ๖.๑ ปี ตามลำดับ [๑]

ในประเทศกรีกเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๑ พบว่า อายุขัยโดยเฉลี่ยที่อายุ ๓๕ ปี ของเพศชายต่ำกว่าเพศหญิง (๔๑.๖ ปี ในเพศชาย, ๔๔.๑ ปี ในเพศหญิง) อายุขัยโดยเฉลี่ยที่อายุอื่น ๆ ก็พบในลักษณะเดียวกันคือ เพศชายต่ำกว่าเพศหญิง [๒]

ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี พบว่า ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๕ ถึง ๑๙๗๑ อัตราตายของเพศหญิงต่ำกว่าเพศชายในเกือบทุกกลุ่มอายุ ซึ่งต่างกับปรากฏการณ์ในอดีตที่อัตราตายของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราตายของทารกเพศชายลดลงจาก ๑๑๘ ในปี ๑๙๕๕ เหลือ ๕๘ ต่อพัน ในปี ๑๙๗๑ ส่วนทารกเพศหญิงลดลงจาก ๙๘ เหลือ ๔๖ ต่อพัน อายุขัยโดยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ของเพศชายเพิ่มขึ้นจาก ๕๑ ปี เป็น ๖๒ ปี ของเพศหญิงเพิ่มขึ้นจาก ๕๓ เป็น ๖๗ ปี [๓]

---

๑ Peter Findl and Other, The Population of Austria , pp.56-60.

๒ Dimitrcis Trichopoulos and Others, The Population of Greece., p.25.

๓ United Nations, Population of The Republic of Korea, pp.174-175.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. สถานภาพสมรส

สำหรับความแตกต่างตามสถานภาพสมรสนั้น ได้มีการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ในประเทศเดนมาร์ก จากการศึกษาในเรื่องนี้จากข้อมูลปี ๑๙๖๖ – ๑๙๖๙ พบว่า อัตราตายต่ำสุดจะพบในกลุ่มที่สมรสแล้ว และกลุ่มที่หย่าร้างจะมีอัตราตายสูงสุดทั้งเพศชายและเพศหญิง จากการคำนวณค่า อายุขัยเฉลี่ยตามกลุ่มอายุ และสถานภาพสมรส พบว่า ในเพศชายกลุ่มอายุ ๓๑ – ๓๔ ปี อายุขัยของผู้ที่เป็นโสด สมรส ม่าย และหย่าร้าง เท่ากับ ๓๔.๒ , ๔๒.๒, ๓๗.๘, ๓๕.๗ ปี ตามลำดับ ในเพศหญิงกลุ่มอายุเดียวกันมีค่าเท่ากับ ๔๔.๑, ๔๖.๑, ๔๔.๑ และ ๔๒.๔ ปี ตามลำดับ แต่ในปัจจุบันเกือบจะไม่พบความแตกต่างระหว่างอายุขัยโดยเฉลี่ยของคนโสดและคนสมรส ตลอดจนความแตกต่างในอัตราตายตามสถานภาพสมรส คำอธิบายของเหตุการณ์นี้ก็คือ "ความราบรื่นของชีวิตสมรสในปัจจุบันมีอยู่มากเท่าใด" และ "ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกคู่" เช่น ผู้มีสุขภาพไม่ดีมักจะไม่มีการสมรส เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อน่าสังเกตสำหรับความแตกต่างของการตายตามสถานภาพสมรสของเดนมาร์กประการหนึ่ง [๑]

ในประเทศฮังการี Egon Szabady พบว่า ชีวิตสมรสในตัวของมันมีอิทธิพลต่อการตาย นอกจากนั้นยังเกี่ยวข้องกับการไม่เข้าสู่ชีวิตสมรสของผู้ที่ป่วย ดังนั้น การตายของคนโสดโดยเฉพาะในกลุ่มสูงอายุจะสูงกว่าผู้ที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุเดียวกัน แต่ทั้งนี้ก็ไม่สามารถอธิบายได้ว่า ทำไมอัตราตายของผู้ที่เป็นม่าย และหย่าร้าง จึงสูงกว่าผู้ที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุเดียวกัน ลักษณะที่น่าสนใจอย่างหนึ่งคือ อัตราตายที่พบนั้น พบว่า ผลของการสมรสที่มีต่อการตายจะพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้แสดงว่า ชีวิตสมรสมีความสำคัญต่อเพศชายมากกว่าเพศหญิง [๒]

---

๑ Otto Anderson, Population of Denmark., pp.41-42.

๒ Egon Szabady, The Population of Hungary , pp.45 - 47.

จากการศึกษา ในประเทศยูโกสลาเวียในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ พบว่า ในทุกอายุ คนโสดมีอัตราตายสูงกว่าคนที่สมรส การตายของชายที่หย่าร้างสูงกว่าการตายของหญิงที่หย่าร้างในกลุ่มที่เป็นม่ายทั้งเพศชายและเพศหญิงจะมีอัตราตายสูงสุดในทุกกลุ่มอายุ และชายม่ายมีอัตราตายสูงเป็น ๓ เท่าของหญิงม่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความยากลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับชีวิตใหม่ภายหลังการตายจากไปของคู่สมรส[๑]

จากการศึกษาในประเทศฝรั่งเศส ปี ค.ศ. ๑๙๓๓ – ๑๙๓๘ เยอรมันนี ปี ค.ศ. ๑๙๓๙ และสวีเดน ปี ค.ศ. ๑๙๔๕ พบว่า อัตราตายมีความสัมพันธ์กับสถานภาพสมรสเป็นอย่างมาก เช่น ในกลุ่มอายุเดียวกันผู้ที่สมรสจะมีอัตราตายต่ำกว่าผู้ที่เป็นโสด และผู้ที่เป็นโสดจะมีอัตราตายต่ำกว่าผู้ที่เป็นม่ายและหย่าร้าง [๒]

สำหรับการศึกษาความแตกต่างของการตายในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้ข้อมูลจากทะเบียนการตายเมื่อปี ค.ศ. ๒๕๑๘ นั้น พบว่า

ก. <u>อายุและเพศ</u>

จากตารางที่ ๑ พบว่า อัตราตายหยาบต่อพันของเพศชายสูงกว่าเพศหญิง ไม่ว่าผลที่ได้นั้นจะคำนวณมาจากการใช้จำนวนประชากรปี ๒๕๑๘ จากกองทะเบียนราษฎร์ หรือจากการคาดประมาณประชากร [๓] เป็นฐานในการหาอัตราตายก็ตาม อัตราตาย

---

๑ Institute of Social Science, <u>The Population of Yugoslavia</u>, p.45.

๒ Warren S. Thomson, "Mortality," in <u>Population Problems</u>, 4th ed. (New York : McGraw-Hill Book Company, 1953) p.247.

๓ คณะทำงานการคาดประมาณจำนวนประชากร, <u>การคาดประมาณจำนวนประชากรของประเทศไทย ๒๕๑๓ – ๒๕๓๓</u>, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ๒๕๒๐) หน้า ๖๑,๖๒.

หยาบของเพศชายและเพศหญิงที่คำนวณได้จากการใช้ประชากรของกองทะเบียนราษฎร์เป็นฐานเท่ากับ ๖.๑๘๖ และ ๔.๖๘๘ ต่อพัน ตามลำดับ และจากการใช้จำนวนประชากรที่มาจากการคาดประมาณเท่ากับ ๖.๕๖๘ และ ๔.๗๑๖ ต่อพัน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าอัตราตายหยาบตามเพศที่คำนวณได้จากสองแหล่งแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนประชากรที่ใช้เป็นฐานต่างกัน (จำนวนประชากรจากการคาดประมาณต่ำกว่าจากกองทะเบียนราษฎร์ และจำนวนประชากรตามเพศของกองทะเบียนราษฎร์มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่จากการคาดประมาณกลับมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย) แต่อย่างไรก็ตาม จากอัตราตายหยาบตามเพศที่คำนวณได้ทั้งหมดนั้นพอจะกล่าวได้ว่าอัตราตายหยาบของเพศชายที่ตายในเขตกรุงเทพมหานครมีอัตราสูงกว่าของเพศหญิงที่ตายในเขตกรุงเทพมหานครเช่นกัน ซึ่งคล้ายคลึงกับแบบแผนการตายตามเพศของประเทศต่าง ๆ ทั่วไป ที่เพศชายมีอัตราตายสูงกว่าเพศหญิง (K.E. Vaidyanathan, 1972.) (K.E. Vaidyanathan, 1972).

เมื่อนำจำนวนการตายมาจำแนกตามกลุ่มอายุและเพศดังตารางที่ ๒ พบว่ากลุ่มอายุที่มีจำนวนการตายสูงสุดคือกลุ่มอายุ ๔๕ – ๖๔ ปี คือ ร้อยละ ๒๔.๕ ของการตายทั้งหมด รองลงมาคือการตายของกลุ่มอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป มีร้อยละ ๒๓.๖ ของการตายทั้งหมด กลุ่มอายุที่มีจำนวนการตายต่ำสุดคือ อายุ ๑ – ๑๔ ปี มีเพียงร้อยละ ๘.๒ ของการตายทั้งหมด เมื่อจำแนกการตายตามเพศ พบว่า จำนวนการตายของเพศชายมากกว่าเพศหญิง (จากตารางที่ ๒ ในช่องรวมมีร้อยละ ๕๗.๗ และ ๔๒.๓ ตามลำดับ) สัดส่วนการตายของเพศชายต่อการตายของเพศหญิงเท่ากับ ๑๓๖.๕๑๔ ต่อร้อย [๑] ซึ่งแสดงว่าในการตายทุกร้อยคนของเพศหญิงจะมีเพศชายตายประมาณ ๑๓๗ คน

---

[๑] จาก $\frac{\text{จำนวนการตายของเพศชาย}}{\text{จำนวนการตายของเพศหญิง}} \times ๑๐๐ = ๑๓๕๗/๙๙๔ = ๑๓๖.๕๑๔$

นอกจากนั้นยังพบอีกว่าในเกือบทุกกลุ่มอายุ จำนวนคนตายที่เป็นเพศชายมี มากกว่าร้อยละ ๕๐ ของการตายในกลุ่มอายุเดียวกัน ยกเว้นกลุ่มอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ทั้งนี้น่าจะเป็นเพราะเพศหญิงมีอายุยืนยาวมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีประชากรเพศหญิงเหลือรอดชีวิตมาอยู่ในกลุ่มอายุมาก ๆ มากกว่าเพศชาย ซึ่งมีผลทำให้การตายในวัยสูงอายุของเพศชายต่ำกว่าเพศหญิง

สำหรับการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี (ตารางที่ ๒) พบว่า การตายของทารกเพศชายมีจำนวนสูงกว่าของเพศหญิง กล่าวคือ ร้อยละ ๕๗.๔ และ ๔๒.๖ ของการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี เป็นเพศชาย และเพศหญิงตามลำดับ เมื่อจำแนกการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี ออกเป็นการตายในอายุเป็นวัน เดือน ตามเพศ พบว่า การตายของทารกอายุ ๑–๖ วัน รวมทั้งสองเพศมีมากที่สุด มีร้อยละ ๓๒.๔ ของการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี ทั้งหมด รองลงไปคือกลุ่มอายุ ๒๘ วัน – ๖ เดือน มีร้อยละ ๒๙.๗ กลุ่มอายุที่มีการตายต่ำสุดคือ กลุ่มอายุต่ำกว่า ๑ วัน มีร้อยละ ๘.๔ ข้อน่าสังเกตคือ จำนวนการตายของทารกตามกลุ่มอายุต่าง ๆ มีจำนวนขึ้น ๆ ลง ๆ ไม่แน่นอน (ดูช่องรวม) และไม่แปรกลับกับอายุที่สูงขึ้นของทารก นอกจากนั้นในทุกกลุ่มอายุ พบว่า มีการตายของเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะในกลุ่มอายุ ๗ – ๑๑ เดือน (ร้อยละ ๖๓.๙๑ และ ๓๖.๑ ในเพศชายและเพศหญิงตามลำดับ.)สำหรับการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๒๘ วัน ก็พบว่า มีการตายของเพศชายสูงกว่าการตายของเพศหญิง (ร้อยละ ๕๘.๖๓ และ ๔๑.๓๖ ในเพศชายและเพศหญิงตามลำดับ)

จากข้อมูลในตารางที่ ๓ สามารถนำมาคำนวณหาค่าอัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี จำแนกตามเพศได้ถ้าหากมีจำนวนการเกิดรอดชีพตามเพศในปีเดียวกัน แต่ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดจำแนกตามเพศของกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๑๘ นี้ ทางกระทรวงสาธารณสุขยังมิได้ประมวลผลในรายจังหวัด มีแต่เพียงจำนวนเกิด

รอดชีพของทั้งเพศชายและเพศหญิงรวมกัน ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องอาศัยสัดส่วนของเพศเมื่อแรกเกิด (Sex ratio at birth)ของทั้งประเทศในปีเดียวกันมาปรับหลังจำนวนการเกิดรอดชีพจำแนกตามเพศของกรุงเทพมหานครเพื่อใช้ในการหาอัตราการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี แทนการใช้จำนวนการเกิดรอดชีพจำแนกตามเพศจริง ๆ ของปีนั้น โดยมีสมมติฐานในการคำนวณว่า สัดส่วนของเพศเมื่อแรกเกิดของกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกับสัดส่วนของเพศเมื่อแรกเกิดของทั้งประเทศ

<u>การคำนวณมีดังต่อไปนี้</u>

จากการเกิดรอดชีพของกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๑๘ ทั้งหมดมี ๑๒๘,๖๒๔ คน

สัดส่วนของเพศเมื่อแรกเกิดปี ๒๕๑๘ เป็น ๑๐๗

ดังนั้น การเกิดรอดชีพของเพศชาย เป็น ๑๒๘,๖๒๔ X ๑๐๗/๒๐๗ = ๖๖,๔๘๗ คน

การเกิดรอดชีพของเพศหญิง เป็น ๑๒๘,๖๒๔ X ๑๐๐/๒๐๗ = ๖๒,๑๓๗ คน

จาก อัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๒๘ วัน = $\frac{\text{จำนวนทารกที่ตายก่อนอายุ ๒๘ วัน}}{\text{จำนวนเกิดรอดชีพของปีเดียวกัน}}$ X ๑๐๐๐

ดังนั้น อัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๒๘ วัน ในเพศชาย = ๑๒๔๑/๖๖๔๘๗ X ๑๐๐๐

= ๑๙.๔๑๒ ต่อพัน

อัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๒๘ วัน ในเพศหญิง = ๔๑๑/๖๒๑๓๗ X ๑๐๐๐

= ๑๙.๖๔๕ ต่อพัน

จาก อัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี = $\frac{\text{จำนวนทารกที่ตายอายุต่ำกว่า ๑ ปี}}{\text{จำนวนเกิดรอดชีพของปีเดียวกัน}}$ X ๑๐๐๐

ดังนั้น อัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี เพศชาย = ๒๑๓๑/๖๖๔๘๗ X ๑๐๐๐

= ๓๒.๐๓๖ ต่อพัน

อัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี เพศหญิง = ๑๕๘๑/๖๒๑๓๗ X ๑๐๐๐

= ๒๕.๔๒๗ ต่อพัน

จากค่าที่คำนวณได้ข้างต้นพอจะกล่าวได้ว่า อัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๒๘ วัน ต่อการเกิดรอดชีพพันคนของเพศชายสูงกว่าของเพศหญิง (สูงกว่าร้อยละ ๓๖.๘๒ ของอัตราตายของเพศหญิง) และอัตราตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี ของเพศชายก็สูงกว่าของเพศหญิงเช่นกัน (สูงกว่าร้อยละ ๒๕.๘๒ ของอัตราตายของเพศหญิง) ซึ่งเหมือนกับอัตราตายในอายุต่ำกว่า ๒๘ วัน และอายุต่ำกว่า ๑ ปี ระหว่างเพศชายและเพศหญิงของประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๔๙๓ – ๒๕๑๗ ซึ่งพบว่า อัตราตายของเพศชายสูงกว่าของเพศหญิงมาโดยตลอด [๑] นอกจากนั้นผลที่ได้ยังคงยืนยันแบบแผนการตายของประเทศส่วนใหญ่ที่ว่าอัตราตายของทารกเพศหญิงต่ำกว่าของเพศชาย [๒]

สำหรับอัตราตายตามกลุ่มอายุต่าง ๆ (Age-Specific Death Rate) นั้นมิได้มีการวิเคราะห์ในการวิจัยนี้ ทั้งนี้เพราะจากข้อมูลการตายพบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนการตายในเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้ตายที่มีสถานที่อยู่ประจำในจังหวัดอื่น ๆ กอปรกับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลที่มาจากการสุ่มตัวอย่าง จึงทำให้การคำนวณหาอัตราตายตามกลุ่มอายุของการตายในเขตกรุงเทพมหานครมีค่าผิดไปจากความเป็นจริงได้

ข. สถานภาพสมรส

สำหรับความแตกต่างด้านสถานภาพสมรสนั้น ด้วยข้อจำกัดของข้อมูลที่ปรากฏว่ามีการไม่ระบุสถานภาพสมรสมากถึงร้อยละ ๖๒.๘ ของจำนวนตัวอย่าง ๑๗๘๙

---

๑ กระทรวงสาธารณสุข, สถิติสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๑๖ – ๒๕๑๗, หน้า ๓๑.

๒ United Nations, Population of Sri Lanka , p.141.

ราย [๑] (ดูตารางที่ ๔) ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์อัตราตายตามสถานภาพสมรสได้ เพราะค่าที่คำนวณมาได้ย่อมจะต้องมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง และอาจไม่ใช่ตัวแทนของลักษณะที่แท้จริงของข้อมูล อันเนื่องมาจากความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลมีอยู่มากเกินไป กล่าวคือ จำนวนตายตามสถานภาพสมรสต่าง ๆ มีอยู่เป็นจำนวนเท่านั้นจริงหรือไม่ และการกระจายของข้อมูลที่แท้จริงในแต่ละสถานภาพสมรสอาจจะแตกแตกต่างจากการกระจายของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังนั้นการคาดประมาณจำนวนประชากรตามสถานภาพสมรสโดยอาศัยข้อมูลจากสำมะโนประชากร ปี ๒๕๑๓ เป็นฐานเพื่อนำมาคำนวณหาอัตราตายตามสถานภาพสมรสนั้น ไม่จำเป็นต้องดำเนินการต่อไปเพราะไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ ดังนั้นการวิเคราะห์ต่อไปนี้จะเป็นเพียงการวิเคราะห์เบื้องต้นเท่านั้น

จากตารางที่ ๔ พบว่า ผู้ตายที่เป็นโสด สมรส แยก–ร้าง หย่า และม่าย มีอยู่ร้อยละ ๔.๒, ๒๑.๗, ๑.๔ และ ๕.๗ ตามลำดับ และไม่ระบุสถานภาพมีมากถึงร้อยละ ๖๒.๘ จากการปรับจำนวนร้อยละเสียใหม่โดยไม่รวม "ไม่ระบุสถานภาพ" ดังตารางที่ ๕ พบว่า ในการตายทั้งหมด ๖๖๖ ราย เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (๓๕๓ และ ๓๑๓ ราย ตามลำดับ) ผู้ตายที่สมรสมีจำนวนมากกว่าสถานภาพอื่น ๆ (มีร้อยละ ๕๘.๔) รองลงมาคือ สถานภาพโสดมีร้อยละ ๒๔.๘ ส่วนสถานภาพอื่น ๆ คือแยก – ร้าง หย่า และม่าย มีร้อยละ ๑.๑, ๑.๕ และ ๑๕.๒ ตามลำดับ ข้อน่าสังเกตคือ ผู้ตายที่มีสถานภาพหย่า และแยก– ร้าง นั้น มีอยู่เป็นจำนวนที่ต่ำมาก

---

[๑] การศึกษาด้านการตายตามสถานภาพสมรสโดยทั่วไปจะเริ่มจากอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าอายุนี้เริ่มมีการสมรสแล้ว.

จนอาจกล่าวได้ว่าไม่น่าจะเป็นตัวเลขที่แท้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการไม่แจ้งหรือไม่ระบุสภานภาพเหล่านั้นในสังคมไทย สถานภาพที่แจ้งมักจะแจ้งเป็นกลาง ๆ คือ สมรสแล้ว (แต่งงานแล้ว) ยังไม่สมรส (ยังไม่แต่งงาน) มากกว่าการระบุสถานภาพที่แท้จริง โดยละเอียดเหมือนกับประเทศทางตะวันตกทั้งหลาย อันอาจเป็นผลมาจากระบบค่านิยมของสังคมไทยที่ยังไม่ค่อยมีการยอมรับให้มีการหย่าหรือแยก–ร้างอย่างเปิดเผยในสังคม หรืออาจเกิดจากการไม่เห็นความสำคัญหรือความจำเป็นที่จะต้องซักถามลักษณะต่าง ๆ โดยละเอียดของเจ้าหน้าที่ หรืออาจเนื่องมาจากผู้ที่แจ้งตายอาจไม่ทราบสถานภาพสมรสที่แท้จริงของผู้ตายก็เป็นได้ จึงทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีการระบุเพียงสองสถานภาพเป็นส่วนใหญ่

จากตารางที่ ๕ ผู้ที่สมรสทั้งหมดมีอยู่ร้อยละ ๕๘.๔ ของการตายทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าสถานภาพอื่น ๆ ทุกสถานภาพ เมื่อแยกพิจารณาตามเพศ พบว่า ในเพศชายผู้ที่สมรสมีร้อยละของการตายสูงสุด คือ ๖๔.๑ รองลงมาคือ ผู้ที่เป็นโสด ม่าย แยก–ร้าง และหย่า มีร้อยละ ๒๔.๔ , ๔.๔, ๑.๔ และ ๑.๘ ตามลำดับ ในเพศหญิงพบลักษณะที่คล้ายคลึงกับเพศชาย กล่าวคือ หญิงที่สมรสมีร้อยละของการตายสูงสุด (๕๒.๑) รองลงมาคือสถานภาพโสด ม่าย และแยก–ร้าง มีร้อยละ ๒๕.๒, ๒๒.๗ และ ๑.๖ ตามลำดับ ต่างกับเพศชายที่ไม่ปรากฏว่ามีผู้ตายที่มีสถานภาพ "หย่า" ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสาเหตุดังกล่าวข้างต้น

เมื่อพิจารณาแต่ละสภานภาพสมรสจากตารางที่ ๖ พบว่า ในกลุ่มผู้ตายที่เป็นโสดเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ ๕๒.๑ เปรียบเทียบกับ ๔๗.๙) ในกลุ่มที่สมรสและแยก–ร้างก็เช่นกัน แต่พบลักษณะตรงข้ามในกลุ่มที่เป็นม่าย คือ มีหญิงม่ายมากกว่าชายม่ายประมาณ ๖ เท่า สำหรับกลุ่มที่หย่าพบว่า ปรากฏในเพศชายเท่านั้น

จากการนำสถานภาพสมรสไปศึกษาควบคู่กับอายุและเพศ ดังตารางที่ ๗ พบว่า ทั้งในเพศชายและเพศหญิงการไม่ระบุสถานภาพสมรสมีอยู่ในทุกกลุ่มอายุ และ

มีจำนวนมากด้วย (ในช่องรวมมีร้อยละ ๖๖.๑ ในเพศชาย ๕๘.๓ ในเพศหญิง) ข้อน่าสังเกต คือ เมื่ออายุมากขึ้นการไม่ระบุสถานภาพสมรสมีมากขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตามจากข้อมูลเท่าที่มีอยู่พอจะกล่าวได้ว่า ในกลุ่มชายโสดอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พบว่า คนโสดอายุ ๑๕ – ๒๔ ปี มีจำนวนสูงสุด ในกลุ่มอายุที่สูงขึ้นคนตายที่เป็นโสดมีจำนวนลดน้อยลง ทั้งนี้เป็นไปตามลักษณะทั่วไปที่คนโสดในกลุ่มอายุมากขึ้นย่อมมีสัดส่วนน้อยลง เพราะเมื่ออายุมากขึ้นโอกาสที่จะผ่านการสมรสแล้วย่อมมีมากขึ้น ส่วนในกลุ่มหญิงโสดอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปพบว่า การตายในกลุ่มอายุ ๑๕ – ๒๔ ปี มีจำนวนสูงสุด และลดน้อยลงเมื่ออายุมากขึ้นและกลับเพิ่มขึ้นอีกในกลุ่มสูงอายุ (๕๕ ปีขึ้นไป)

ในกลุ่ม "สมรส" ทั้งเพศชายและเพศหญิง พบว่า การตายของผู้ที่สมรสเริ่มจากกลุ่มอายุ ๑๕ – ๒๔ ปี เป็นต้นไป และพบมากที่สุดในกลุ่มอายุ ๕๕ ปีขึ้นไป (มีร้อยละ ๖๑.๙ ของชายที่สมรสและ ๔๘.๓ ของหญิงที่สมรส) ทั้งนี้เพราะเมื่ออายุมากขึ้นโอกาสที่จะผ่านการสมรสแล้วย่อมมีมาก จึงปรากฏว่ามีผู้ตายที่มีสถานภาพสมรสในกลุ่มอายุที่สูงขึ้นเป็นจำนวนมากกว่าในกลุ่มอายุน้อย ๆ

สำหรับกลุ่ม "แยก – ร้าง" และ"หย่า" นั้น พบว่า มีจำนวนตัวอย่างน้อยมากจนไม่อาจจะสรุปได้

ในกลุ่ม "ม่าย" ในเพศชาย พบว่า ผู้ตายที่เป็นม่ายเริ่มในกลุ่มอายุ ๕๕ ปีขึ้นไป ในเพศหญิงพบในกลุ่มอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป และพบมากที่สุดในกลุ่มอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง และพบในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่ออายุมากขึ้นโอกาสที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะตายจากไปก่อนย่อมมีมากขึ้น ทำให้มีผู้เป็นม่ายในกลุ่มสูงอายุมีมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ และจากการที่พบในเพศหญิงมากกว่าเพศชายนั้น อาจเป็นข้อยืนยันอีกประการหนึ่งได้ว่า เพศชายมีอายุยืนยาวต่ำกว่าเพศหญิงจึง

เหลือเพศหญิงที่เป็นม่ายมากกว่าชายที่เป็นม่าย

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของการตายตามสถานภาพสมรสในแต่ละกลุ่มอายุ จากตารางที่ ๘ พบว่า ในกลุ่มอายุ ๑๕ – ๒๔ ปี ผู้ตายเพศชายและเพศหญิงที่สมรสแล้วมีจำนวนน้อยกว่าผู้ที่เป็นโสด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในกลุ่มอายุต่ำกว่า ๒๔ ปี คนโสดทั้งเพศชายและเพศหญิงตายมากกว่าคนที่สมรส ในกลุ่มอายุ ๒๕ ปีขึ้นไปตลอดจนกลุ่มอายุสุดท้าย พบว่าคนตายทั้งเพศชายและเพศหญิงที่สมรสกลับมีจำนวนมากกว่าผู้ที่เป็นโสดในกลุ่มอายุเดียวกันทุกกลุ่มอายุ แม้ในกลุ่มอายุสุดท้าย แต่ยังไม่อาจกล่าวได้ว่าอัตราตายของผู้ที่เป็นโสดในกลุ่มสูงอายุจะแตกต่างกับประเทศอื่น ๆ ที่พบว่า การตายของคนโสดโดยเฉพาะในกลุ่มสูงอายุจะสูงกว่าผู้ที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุเดียวกัน [๑] หรือไม่ และยังไม่อาจสรุปได้ว่า อัตราตายของผู้ที่เป็นโสดทั้งเพศชายและเพศหญิงจะสูงหรือต่ำกว่าอัตราตายของผู้ที่สมรสทั้งเพศชายและเพศหญิงในกลุ่มอายุเดียวกันทุกอายุ เพราะข้อจำกัดของข้อมูลดังได้กล่าวไว้แล้ว ดังนั้น จึงไม่อาจจะพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า "อัตราตายของชายโสดน่าจะสูงกว่าชายที่สมรสแล้วในทุกกลุ่มอายุ" และ "อัตราตายของหญิงที่สมรสแล้วน่าจะสูงกว่าหญิงโสดในกลุ่มอายุต่ำกว่า ๔๔ ปี" และไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าแบบแผนการตายของผู้ที่เป็นโสดและสมรสที่ตายในเขตกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๑๘ นั้น จะคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากแบบแผนการตายของผู้ที่เป็นโสด ในประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีอัตราตายของผู้ที่เป็นโสดสูงกว่าผู้ที่สมรสทุกกลุ่มอายุ (Warren S. Thompson, 1953 ; Evelyn M. Kitakawa, 1960; K.E. Vaidyanathan, 1972) และจากการเปรียบเทียบการตายของเพศชายและเพศหญิงระหว่างคนโสดและคนสมรส พบว่า ความแตกต่างของจำนวนคนตายระหว่าง

---

[๑] Egon Szabady, The Population of Hungary, p.47.

สถานภาพโสดและสมรสในเพศชายมีมากกว่าความแตกต่างในเพศหญิงในเกือบทุกกลุ่มอายุ (ดูตารางที่ ๘ เปรียบเทียบสดมภ์ที่ ๑ – ๒ ของแต่ละเพศ) แต่ยังไม่อาจสรุปได้ว่า ผลของการสมรสจะมีอิทธิพลต่อเพศชายมากกว่าเพศหญิง เหมือนกับการศึกษาของ Egon Szabody,1974 หรือไม่

ในกลุ่มสูงอายุ (อายุ ๕๕ ปี ขึ้นไป) พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการตายของผู้ที่เป็นม่ายและเมื่ออายุสูงขึ้นร้อยละของผู้ตายที่เป็นม่ายจะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย (ดังตารางที่ ๗) แต่เนื่องจากการตายของผู้ที่เป็นม่ายที่ประมวลได้จากทะเบียนการตายของทั้งสองเพศมีจำนวนน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการไม่ระบุสถานภาพสมรสอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถคำนวณหาอัตราตายตามสถานภาพสมรสต่าง ๆ ได้ จึงไม่สามารถพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า "อัตราตายของผู้ที่เป็นม่ายทั้งเพศชายและเพศหญิง น่าจะสูงกว่าผู้ที่สมรส เป็นโสด หย่า และร้าง"

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์ข้างต้นพอจะสรุปผลได้ดังนี้คือ ในกลุ่มอายุสูงกว่า ๒๕ ปีขึ้นไป ร้อยละของผู้ที่ตายที่เป็นโสดต่ำกว่าผู้ที่สมรสแล้วทั้งเพศหญิงและเพศชาย ผู้ที่สมรสแล้วทั้งเพศชายและเพศหญิงมีร้อยละของการตายสูงสุด และสูงกว่าผู้ตายที่มีสถานภาพอื่น ๆ ในกลุ่มอายุเดียวกันทุกกลุ่มอายุ (ตารางที่ ๘).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑ อัตราตายอย่างหยาบของประชากรที่ตายในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนคนตาย (๑๐ %)	จำนวนประชากร [๑] จากทะเบียนราษฎร์	อัตรา [๒] ตายต่อพัน	จำนวนประชากร [๓] จากการคาดประมาณ	อัตราตาย [๔] ต่อพัน
ชาย	๑๓๕๗	๒,๒๒๕,๖๓๔	๖.๐๘๖	๒,๑๖๖,๐๐๐	๖.๕๖๘
หญิง	๔๔๔	๒,๑๑๔,๘๖๐	๔.๖๘๘	๒,๑๑๒,๐๐๐	๔.๗๑๖
รวม	๒๓๕๑	๔,๓๔๔,๔๔๔	๕.๔๐๕	๔,๑๗๘,๐๐๐	๕.๖๒๗

หมายเหตุ ๑ จำนวนประชากรในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๘ ของกองทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๒ จากเอกสารการคาดประมาณจำนวนประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๓ – ๒๕๕๓ ของคณะทำงานการคาดประมาณประชากร

๓ ใช้ประชากร ๑ เป็นฐานในการคำนวณอัตราตาย

๔ ใช้ประชากร ๓ เป็นฐาน ในการคำนวนสิอัตราตาย

ตารางที่ ๒ อัตราส่วนร้อยของผู้ตายจำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ

กลุ่มอายุ	เพศ		รวม	รวมทั้งสองเพศ
	ชาย	หญิง		
ต่ำกว่า ๑ ปี	๕๗.๖	๔๒.๔	๑๐๐.๐(๓๗๐)	๑๕.๗
๑ – ๑๔ ปี	๕๕.๒	๔๔.๘	๑๐๐.๐(๑๙๒)	๘.๒
๑๕ – ๔๔ ปี	๕๙.๓	๔๐.๗	๑๐๐.๐(๔๕๕)	๑๙.๓
๔๕ – ๖๙ ปี	๖๒.๗	๓๗.๓	๑๐๐.๐(๖๔๙)	๒๙.๕
๗๐ +	๔๙.๕	๕๐.๕	๑๐๐.๐(๕๕๖)	๒๓.๖
ไม่ระบุ	๖๙.๐	๓๑.๐	๑๐๐.๐(๘๔)	๓.๖
รวม	๕๗.๗(๑๓๕๗)	๔๒.๓(๙๙๔)	๑๐๐.๐(๒๓๕๑)	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๓ อัตราส่วนร้อยของการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี จำแนกตามอายุและเพศ

กลุ่มอายุ	เพศ		รวม	รวมทั้งสองเพศ
	ชาย	หญิง		
ต่ำกว่า ๑ วัน	๕๘.๑	๔๑.๙	๑๐๐.๐(๓๑)	๘.๔
๑ วัน – ๖ วัน	๕๘.๓	๔๑.๗	๑๐๐.๐(๑๒๐)	๓๒.๔
๗ วัน – ๒๗ วัน	๕๙.๔	๔๐.๖	๑๐๐.๐(๖๙)	๑๘.๖
๒๘ วัน – ๒ เดือน	๕๔.๗	๔๕.๓	๑๐๐.๐(๙๕)	๒๕.๗
๗ เดือน – ๑๑ เดือน	๖๓.๙	๓๖.๑	๑๐๐.๐(๓๖)	๙.๗
ไม่ระบุ	๔๗.๔	๕๒.๖	๑๐๐.๐(๑๙)	๕.๒
รวม	๕๗.๔(๒๑๓)	๔๒.๖(๑๕๘)	๑๐๐.๐(๓๗๐)	๑๐๐.๐(๓๗๐)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนร้อยของผู้ตายจำแนกตามสถานภาพสมรสและเพศ

เพศ	สถานภาพสมรส						รวม
	โสด	สมรส	แยก–ร้าง	หย่า	ม่าย	ไม่ระบุ	
ชาย	๘.๓	๑๑.๘	๐.๕	*ก	๓.๒	๖๖.๐	๑๐๐.๐(๑๐๓๘)
หญิง	๑๐.๕	๒๑.๗	๐.๓	–	๙.๒	๕๘.๓	๑๐๐.๐(๗๕๑)
รวม	๙.๒	๒๑.๗	๐.๔	*ก	๕.๗	๖๒.๘	๑๐๐.๐
	(๑๖๕)	(๓๘๙)	(๗)	(๓)	(๑๐๒)	(๑๑๒๓)	(๑๗๘๙)

หมายเหตุ : *ก จำนวนตัวอย่างต่ำกว่า ๕ ราย

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนร้อยของผู้ตายจำแนกตามสถานภาพสมรส และเพศ (ไม่รวม "ไม่ระบุสถานภาพสมรส")

เพศ	สถานภาพสมรส					รวม
	โสด	สมรส	แยก–ร้าง	หย่า	ม่าย	
ชาย	๒๔.๔	๖๔.๐	๑.๔	*ก	๙.๔	๑๐๐.๐(๓๔๓)
หญิง	๒๕.๒	๕๓.๑	*ก	–	๒๒.๑	๑๐๐.๐(๓๑๓)
รวม	๒๔.๘	๕๘.๔	**๑.๑	*ก	๑๕.๒	/๑๐๐.๐
	(๑๖๕)	(๓๘๙)	(๗)	(๓)	(๑๑๒)	(๖๖๖)

หมายเหตุ : *ก จำนวนตัวอย่างต่ำกว่า ๕ ราย

ตารางที่ ๖ อัตราส่วนร้อยของผู้ตายจำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส (ไม่รวม "ไม่ระบุสถานภาพ")

สถานภาพสมรส	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
โสด	๕๒.๑	๔๗.๙	๑๐๐.๐(๑๖๕)
สมรส	๕๘.๑	๔๑.๙	๑๐๐.๐(๓๘๙)
แยก–ร้าง	๗๑.๔	๒๘.๖	๑๐๐.๐(๗)
หย่า	* ก	–	* ก (๓)
ไม่ทราบ	๓๒.๔	๖๗.๖	๑๐๐.๐(๑๐๒)
รวม	๕๓.๕ (๓๕๓)	๔๗.๐ (๓๑๗)	๑๐๐.๐ (๖๖๗)

หมายเหตุ : * ก. จำนวนตัวอย่างต่ำกว่า ๕ ราย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๗ อัตราส่วนร้อยของผู้ตายอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำแนกตามกลุ่มอายุ สถานภาพสมรส และเพศ

สถานภาพสมรส และ เพศ	กลุ่มอายุ (ปี)						รวม	ร้อยละของแต่ละสถานภาพสมรส
	๑๕–๒๔	๒๕–๓๔	๔๐–๕๔	๕๕–๖๔	๗๐+	ไม่ระบุ		
ชาย								
โสด	๖๑.๖	๑๓.๔	๑๑.๖	๔.๖	๔.๖	๓.๕	๑๐๐.๐ (๘๖)	๕.๓
สมรส	๐.๒	๑๓.๗	๒๐.๗	๓๕.๘	๒๖.๑	๑.๓	๑๐๐.๐ (๒๒๖)	๒๑.๘
แยก–ร้าง	–	–	* ก	* ก	* ก	–	* ก(๕)	๐.๕
หย่า	–	* ก	* ก	* ก	–	–	ก(๗)	๐.๗
ม่าย	–	–	–	๒๔.๒	๖๖.๗	๙.๑	๑๐๐.๐ (๓๓)	๓.๒
ไม่ระบุ	๖.๔	๑๑.๑	๑๔.๓	๒๘.๖	๒๗.๔	๗.๒	๑๐๐.๐ (๖๕๘)	๖๖.๐
รวม	๔.๘ (๑๐๒)	๑๑.๕ (๒๒๐)	๑๘.๕ (๑๙๒)	๒๘.๐ (๒๙๑)	๓๔.๑ (๓๕๖)	๕.๑ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๐๓๘)	๑๐๐.๐
หญิง								
โสด	๖๐.๗	๒๔.๐	๑.๓	๒.๖	๕.๑	๖.๓	๑๐๐.๐ (๗๕)	๑๐.๕
สมรส	๖.๑	๑๕.๓	๒๘.๒	๒๑.๔	๒๖.๕	๑.๘	๑๐๐.๐ (๑๖๓)	๒๑.๗
แยก–ร้าง	–	* ก	–	–	* ก	* ก	* ก(๒)	๐.๓
หย่า	–	–	–	–	–	–	–	–
ม่าย	–	–	๘.๖	๒๔.๖	๖๕.๒	๑.๔	๑๐๐.๐ (๖๕)	๕.๒
ไม่ระบุ	๓.๒	๖.๒	๑๖.๕	๓๖.๐	๕๒.๖	๓.๕	๑๐๐.๐ (๔๓๘)	๕๘.๓
รวม	๙.๖ (๙๕)	๑๐.๒ (๗๗)	๑๖.๙ (๑๒๗)	๒๒.๔ (๑๖๘)	๓๖.๖ (๒๗๕)	๓๔.๖ (๒๖)	๑๐๐.๐ (๗๕๑)	๑๐๐.๐

หมายเหตุ : ก จำนวนตัวอย่างต่ำกว่า ๕ ราย

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนร้อยของผู้ตายอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำแนกตามสถานภาพสมรส กลุ่มอายุ และเพศ

กลุ่มอายุ(ปี) และเพศ	สถานภาพสมรส						
	โสด	สมรส	แยก–ร้าง	หย่า	ม่าย	ไม่ระบุ	รวม
ชาย							
๑๕ – ๒๔	๕๑.๔	๔.๔	–	–	–	๔๓.๑	๑๐๐.๐(๑๔๖)
๒๕ – ๓๔	๔.๒	๒๕.๘	–	๑.๘	–	๖๓.๓	๑๐๐.๐(๑๒๑)
๓๑ – ๔๔	๕.๒	๒๔.๕	*ก	๑.๕	–	๖๘.๗	๑๐๐.๐(๑๔๒)
๔๕ – ๖๔	๑.๔	๒๗.๘	*ก	๑.๓	๒.๗	๖๗.๔	๑๐๐.๐(๒๔๑)
๖๕ +	๑.๕	๒๑.๕	*ก	–	๖.๒	๖๘.๔	๑๐๐.๐(๓๕๖)
ไม่ระบุ	๕.๒	๕.๒	–	–	๕.๒	๘๔.๕	๑๐๐.๐(๕๓)
รวม	๘.๓	๒๑.๘	*ก	*ก	๓.๒	๖๖.๑	๑๐๐.๐
	(๘๖)	(๒๒๖)	(๕)	(๓)	(๓๓)	(๖๘๕)	(๑๐๓๘)
หญิง							
๑๕ – ๒๔	๖๖.๖	๑๓.๔	–	–	–	๑๔.๔	๑๐๐.๐(๔๕)
๒๕ – ๓๔	๒๔.๗	๓๒.๕	๑.๓	–	–	๔๑.๖	๑๐๐.๐(๗๗)
๓๕ – ๔๔	๑.๘	๓๖.๒	–	–	๔.๗	๕๘.๓	๑๐๐.๐(๑๒๗)
๔๕ – ๖๔	๑.๑	๒๐.๘	–	–	๑๐.๑	๖๑.๔	๑๐๐.๐(๑๖๘)
๖๕ +	๑.๒	๑๕.๗	๐.๓	–	๑๖.๐	๖๖.๕	๑๐๐.๐(๒๗๕)
ไม่ระบุ	๑๔.๒	๑๑.๕	–	–	๓.๘	๖๕.๔	๑๐๐.๐(๒๖)
รวม	๑๐.๕	๒๑.๗	*ก	–	๔.๒	๕๘.๓	๑๐๐.๐
	(๗๔)	(๑๖๓)	(๒)	–	(๖๔)	(๔๓๘)	(๗๕๑)

หมายเหตุ : *ก จำนวนตัวอย่างต่ำกว่า ๕ ราย.